

LIETUVOS UNIVERSITETŲ REKTORIŲ KONFERENCIJA

Lithuanian Universities Rectors' Conference

2025-07-07 Nr. 3283

I 2025-05-30 Nr. SR-1914

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-242 8, 72 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-155 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO 57 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-156

Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (toliau – LURK) Teisės ir Studijų komitetai išnagrinėjo išvadoms gautą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. IX-242 8, 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-155 ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-156“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir teikia toliau nurodytą savo vertinimą dėl pateikto derinimui Nutarimo projekto.

Nutarimo projektu nurodoma, kad siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 72 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti sekančiai: „4. Su asmeniu, mokslo ir studijų institucijoje laimėjusiu konkursą dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigoms eiti, sudaroma neterminuota darbo sutartis“. Pakeitimas motyvuojamas, tuo, kad pagal esamą teisinį reglamentavimą „*susidaro paradoksali situacija – nors sutartis yra terminuota, jos nutraukimas galimas tik esant neigiamam darbuotojo vertinimui, o ne pasibaigus sutarties terminui. Tai sukuria teisinį neapibrėžtumą ir neužtikrina nei darbo santykių stabilumo, nei aiškių darbuotojo perspektyvų*“. Taip pat pakeitimu siekiama <...> „*užkirsti kelią darbuotojų diskriminacijai, pagerinti dėstytojų ir mokslo darbuotojų socialines garantijas ir darbo stabilumą*“.

LURK Teisės komitetas, įvertinęs šį pakeitimą ir jo argumentus, nurodo, jog nepritaria Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 74 str. 4 d. pakeitimui. Pastebėtina, jog galiojantis teisinis reguliavimas, kai sudaroma terminuota darbo sutartis ir patvirtinamas pretendento veiklos planas, kurio rezultatai, praėjus 5 metų kadencijai, yra įvertinami veiklos vertinimo metu, motyvuoja konkursuose dalyvaujančius asmenis išsikelti ambicingus tikslus ir jų laikytis, žinant, kad artėjant terminuotos darbo sutarties terminui, tikslai ir rezultatai bus atidžiai peržiūrėti ir įvertinti pagal skirtingus kriterijus. Pastebėtina, kad atestacijos procesas neužtikrina detalaus vertinimo. Nutarimo projektu nurodoma, kad esama teisės akto norma neužtikrina nei darbo santykių stabilumo, nei aiškių darbuotojo perspektyvų, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad neterminuota darbo sutartis gali

būti nesudaroma tik egzistuojant objektyviai aplinkybei – dėstytojui ar mokslo darbuotojui neįgyvendinus veiklų, nustatytų veiklos plane. Dėstytojas ar mokslo darbuotojas, kuris per nustatytą laiką neįgyvendina veiklų, nustatytų veiklos plane, objektyviai nevykdo ir darbo pareigų, kurios turi būti vykdomos. Įvertinant tai, kas išdėstyta, teigti, jog nei darbo santykių stabilumas, nei aiškos darbuotojo perspektyvos, nėra užtikrinamos yra netinkama, kadangi darbuotojui įvykdžius veiklos planą su juo sudaroma neterminuota sutartis.

LURK Studijų komitetas, įvertinęs siūlomą pakeitimą ir pateiktus argumentus, bendro sutarimo neturi. Dalis institucijų pritaria Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 74 str. 4 d. pakeitimui, nes jis galėtų pagerinti dėstytojų ir mokslo darbuotojų darbo sąlygas, socialines garantijas ir prisidėti prie pareigybių patrauklumo didinimo. Kita dalis institucijų pakeitimui nepritaria, išreikšdami susirūpinimą, kad įgyvendintas pakeitimas gali apsunkinti darbo sutarčių nutraukimo procesą, kai dėstytojas ar mokslo darbuotojas nepasiekia keliamų veiklos rezultatų. Tuo pačiu LURK Studijų komitetas pažymi, kad patvirtinus siūlomus pakeitimus, lieka neaiškus atestacijos proceso reglamentavimas. Šiuo metu galiojančioje nuostatoje yra įtvirtintas individualių veiklos planų sudarymas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus po penkerių metų kadencijos. Atlikus pakeitimus, kyla neapibrėžtumo dėl šių planų praktinio taikymo ir vertinimo tvarkos. Dėl šios priežasties LURK Studijų komitetas siūlo išlaikyti dabar galiojančią nuostatą dėl veiklos planų rengimo ir jų vertinimo proceso.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 74 str. 4 dalies pakeitimas tiesiogiai palies visas aukštąsias mokyklas ir dėl jo nėra pasiektas bendras sutarimas, būtina platesnė diskusija ir bendras sutarimas. Siūlome atidėti sprendimo priėmimą ir skirti papildomą laiką suinteresuotų šalių nuomonei suderinti.

LURK Prezidentas

prof. dr. Rimantas Benetis